

PROGRAMMA 4 – BURGER EN BESTUUR

Veenendaal maakt
plaats voor jou

Visie Burger en bestuur

Veenendaal wil een gemeente zijn waarin inwoners, bedrijven en organisaties in verbinding staan en zich samen met de gemeente inzetten voor het bouwen aan de toekomst van Veenendaal. Dit omdat de samenleving voortdurend verandert. Het vraagt van de overheid en van alle betrokken partners een belangrijke bijdrage. Wij zijn veel in de wijken aanwezig, zijn extern gericht en participatie staat voorop. Een toegankelijke en transparante bestuursstijl is daarbij nodig.

Een betrouwbare overheid motiveert haar besluiten goed, handelt zorgvuldig en correct, houdt zich aan de afspraken en zorgt dat inwoners weten waar ze aan toe zijn. Het is een continu proces dat gekenmerkt wordt door leren door te doen, daarop te reflecteren en feedback te vragen. Wij blijven werken aan een heldere en eenduidige dienstverlening. De inzet van moderne geautomatiseerde systemen draagt bij aan het beter en sneller helpen van onze klanten.

Ook in onze opstelling binnen de Regio Foodvalley, richting de provincie, het Rijk en eveneens Brussel brengen we onze ambities op de verschillende thema's en onze manier van werken in en zoeken daar steun voor. We zetten daarbij ook sterker in op de strategische public affairs.

Veiligheid en leefbaarheid zijn en blijven belangrijke thema's in Veenendaal. Hierbij zijn het tegengaan van criminaliteit en ondermijning en digitale veiligheid belangrijke aandachtspunten. Net zoals het tegengaan van, en voorbereid zijn op maatschappelijke onrust en de veiligheidsbeleving van onze inwoners.

Veiligheid samenleving

In een wereld die snel verandert en waarin veel gebeurt blijft leefbaarheid en veiligheid een essentiële basis voor het wonen, werken en leven in Veenendaal. We blijven inzetten op het tegengaan van ondermijning en criminaliteit. Digitale veiligheid en het tegengaan, maar ook voorbereid zijn op maatschappelijke onrust blijven de andere twee belangrijkste aandachtspunten.

Ondertussen werken we in 2026 aan nieuw vierjarig beleid voor de periode 2027 - 2030. Ontwikkelingen als digitale risico's en de veranderende rol van technologie, maatschappelijke spanningen of bijvoorbeeld klimaatveranderingen zullen invloed hebben op hoe we samen zorgen voor een veilige leefomgeving. We gaan aan de slag met oog voor verschillende perspectieven en ruimte voor frisse inzichten over wat dat van de gemeente, partners en inwoners en ondernemers gezamenlijk vraagt.

Thema's Burger en bestuur

- I. Dienstverlening (extern)
- II. Bestuur & samenwerking
- III. Veiligheid samenleving

Financiën Burger en bestuur

Onderstaande tabel laat het meerjarig verloop van de baten en lasten inclusief de mutaties in de reserve van het programma Burger en Bestuur zien. Er zijn geen bijzondere mutaties te melden, het verloop over de jaren is nagenoeg constant.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten	1.113	1.113	1.113	1.113
Lasten	10.281	10.162	10.157	10.162
Saldo programma (voor mutaties reserves)	-9.168	-9.049	-9.044	-9.049
Beschikkingen	134	134	134	134
Stortingen	112	112	112	112
Saldo mutaties reserves	22	22	22	22
Saldo programma (na mutaties reserves)	-9.146	-9.027	-9.022	-9.027

Actuele ontwikkelingen Burger en bestuur

Thema I - Dienstverlening (extern)

Verkiezingen

In 2026 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. We hechten aan een ordentelijk en zorgvuldig verloop van dit proces. Net als bij voorgaande verkiezingen starten we daarom op tijd met de voorbereidingen.

Thema II - Burger & samenwerking

Gemeenschappelijke regelingen

In zienswijzen op kaderbrieven en ontwerpbegrotingen van de gemeenschappelijke regelingen (GR'en) heeft de raad in de afgelopen periode aandacht gevraagd voor de financiële ontwikkelingen binnen de gemeente en is gevraagd kostenstijgingen voor de gemeente te beperken. Tevens is gewezen op de PBBP- index die we als gemeente hanteren, en hebben we de gemeenschappelijke regelingen verzocht om vanaf 2027 ook deze index te gebruiken.

Bij diverse gemeenschappelijke regelingen zien we inmiddels een (pro)actievere houding. Zo zijn bijvoorbeeld beleidsarme kadernota's aangeleverd, wordt bijvoorbeeld een 'nullijn' onderzocht of worden toekomstscenario's (inclusief krimpscenario) uitgewerkt. De uiteindelijke (financiële) effecten zijn afhankelijk van de besluitvorming door de besturen van de GR'en.

In 2024 is een traject gestart om als Utrechtse gemeenten gezamenlijk op te trekken richting een proces van ombuigingen bij GR'en. Hoewel Veenendaal en een aantal andere gemeenten proactief hebben ingezet op dit traject bleek het aantal deelnemers uiteindelijk te laag en is dit traject gestaakt. Ten tijde van het schrijven van deze Programmabegroting wordt opnieuw gewerkt aan een gezamenlijke oproep van alle gemeenten in de provincie Utrecht aan de Utrechtse GR'en. De inzet is onder meer om binnen de GR'en het gesprek te voeren over het realiseren van besparingsmaatregelen en het hanteren van één indexeringsmethodiek.

Met de invoering van de PBBP-systematiek (prijs bruto binnenlands product) in de gemeente Veenendaal kan dit in de toekomst een risico vormen voor gemeenschappelijke regelingen. Als de werkelijke loon- en prijsstijgingen hoger zijn dan de indexeringen vanuit de PBBP-systematiek, ontvangen de GR'en in principe onvoldoende compensatie ten opzichte van de reële loonstijging. Het kan in het geval van een GR zo zijn dat door een besluit van het AB (algemeen bestuur) van de GR onze gemeente gehouden is een hogere indexering te vergoeden dan in onze systematiek beschikbaar is.

Thema III - Veiligheid samenleving

Integraal Veiligheidsplan

In april 2023 werd het Integraal Veiligheidsplan (IVP) Heuvelrug 2023-2026 door de raad vastgesteld. Samen met de gemeenten Utrechtse Heuvelrug, Renswoude, Rhenen en Wijk bij Duurstede, de politie en het Openbaar Ministerie blijven we de doelstellingen gericht op het (tegengaan van) ondermijning, digitale veiligheid en (het voorkomen van) maatschappelijke onrust realiseren. We doen dat dichtbij en samen met onze inwoners, ondernemers en lokale ketenpartners.

Ondertussen evalueren we de afgelopen beleidsperiode en werken we in 2026 aan het nieuwe IVP voor de periode 2027-2030. We nemen daar verschillende perspectieven in mee en kijken vanuit een brede blik waar de komende vier jaar focus en aandacht op gericht moet zijn. Ook bouwen we voort op de manier van samenwerken en het gesprek met de raad zoals we dat de vorige keer hebben vormgegeven.

Thema I – Dienstverlening (extern)

Algemeen Dienstverlening (extern)

Veenendaal wil een moderne, goed functionerende organisatie zijn, welke constant in beweging is om in te spelen op ontwikkelingen in de samenleving. Mede om die reden worden in de organisatie functies bijeengebracht die de ontwikkelkracht, het strategisch vermogen en de uitvoeringskracht verder versterken. Ook wordt de focus van de inzet van de organisatie nog sterker gericht op de maatschappelijke effecten en zal vanuit een concreet dienstverleningsconcept gewerkt gaan worden zodat zowel de burgers als de collega's duidelijk is wat verwacht kan worden qua dienstverlening.

Wat willen we bereiken?

I.a. Tevreden 'klanten'

Wat gaan we daarvoor doen?

I.a.1. Het uitvoeren van een klanttevredenheidsonderzoek (KTO) en het onderzoeken en oppakken van verzoeken voor verbetering van de dienstverlening.

Verbonden partijen Dienstverlening (extern)

Niet van toepassing.

Beleid gerelateerd aan thema Dienstverlening (extern)

Niet van toepassing.

Taakvelden thema Dienstverlening (extern)

Taakveld (bedragen x € 1.000)	B/L	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
0.2 Burgerzaken	Baten	-902	-902	-902	-902
	Lasten	655	655	655	655
Totaal 0.2 Burgerzaken		-247	-247	-247	-247
Totaal Thema Dienstverlening (extern)		-247	-247	-247	-247

Thema II – Burger en samenwerking

Verbonden partijen Burger en samenwerking

De volgende verbonden partij levert een bijdrage aan het realiseren van de doelen uit dit thema:

- Regio Foodvalley

Zie voor meer informatie paragraaf E. Verbonden partijen.

Beleid gerelateerd aan thema Burger en samenwerking

Taakvelden thema Burger en samenwerking

Taakveld (bedragen x € 1.000)	B/L	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
0.1 Bestuur	Baten	-117	-117	-117	-117
	Lasten	3.833	3.701	3.701	3.701
Totaal 0.1 Bestuur		3.716	3.584	3.584	3.584
Totaal Thema Burger en samenwerking		3.716	3.584	3.584	3.584

Thema III – Veiligheid samenleving

Algemeen Veiligheid samenleving

Om veiligheid en leefbaarheid in Veenendaal concreet vorm te geven, hanteren we een aanpak die dichtbij de praktijk staat. We zorgen ervoor dat inwoners en ondernemers veilig kunnen wonen, werken en leven en weten hoe ze om kunnen gaan met risico's en dreigingen.

Wat willen we bereiken?

III.a. Inwoners en ondernemers kunnen veilig wonen, werken en leven in de stad en ten behoeve daarvan weten zij hoe ze weerbaar zijn tegen verschillende soorten criminaliteit.

Wat gaan we daarvoor doen?

III.a.1. Samen met partners, inwoners en ondernemers realiseren we de doelstellingen uit het IVP Heuvelrug 2023-2026.

Verbonden partijen Veiligheid samenleving

De volgende verbonden partijen leveren een bijdrage aan het realiseren van de doelen uit dit thema:

- Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Zie voor meer informatie paragraaf E. Verbonden partijen.

Beleid gerelateerd aan thema Veiligheid samenleving

Naam beleidsstuk	Wanneer vastgesteld
Integraal Veiligheidsplan Heuvelrug 2023-2026 (Apr-2023)	apr-23
Algemeen plaatselijke Verordening (Dec-2024)	dec-24
& Diverse beleidsregels voor de uitvoering van landelijke en lokale wet- en regelgeving	

Taakvelden thema Veiligheid samenleving

Taakveld (bedragen x € 1.000)	B/L	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	Baten	-7	-7	-7	-7
	Lasten	4.988	5.009	5.004	5.009
Totaal 1.1 Crisisbeheersing en Brandweer		4.981	5.001	4.996	5.001
1.2 Openbare orde en veiligheid	Baten	-87	-87	-87	-87
	Lasten	805	797	797	797
Totaal 1.2 Openbare orde en veiligheid		718	711	711	711
Totaal Thema Veiligheid samenleving		5.699	5.712	5.707	5.712